

ИЗЛОЖБИ В ЦЕНТРАЛНАТА СГРАДА НА БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

Лидия Чолпанова, E-mail: refer1@cl.bas.bg

25 години от полета на българския космонавт Александър Александров 29 май - 1 юли

На 30 май в големия салон на БАН се състоя тържествено честване по повод 25 години от българския полет в Космоса на летец-космонавт Александър Александров на орбиталния комплекс "Мир". Вторият български космонавт излетя в Космоса на 7-ми юни 1988 г. и се завърна след десетдневен успешен полет. Тържеството започна с валидиране на юбилейна пощенска марка. Темата на изданието на пощенската марка е „Космос”.

Част от тържественото честване е и специално подредената изложба. Експонирани са 30 снимки, показващи тренировките на екипажа, излитането на ракетата, работата с апаратурата по време на полета и успешното кацане обратно на Земята.

„Българският папа” 5-14 юни

Уникална изложба посветена на Анджело Джузепе Ронкали, който е известен като папа Йоан XXIII се организира от Института за балканистика с Център по тракология на БАН със съдействието на Католическата Апостолическа Екзархия в България и Италианския културен институт в София.

Изложбата е част от юбилейната научна конференция посветена на живота и делото на архиепископ Ронкали - папа Йоан XXIII. Свързал живота и дейността си с България чрез мисията на апостолически визитатор и делегат в периода 1925-1934 г., той остава запомнен като „Българският папа”.

На 11 постера са представени основните етапи от мисията на Ронкали в България – пристигането му в София, обиколките и запознаването със страната, уреждането на църковно-административното положение

на българските католици от източен обред, бежанци от Македония и Одринска Тракия, създаването на католически институции и др. Той е съпричастен и към работата на Четвъртия византологически конгрес, проведен през 1934 г. в Българската академия на науките.

Показана е подкрепата на Ронкали за пострадалите от земетресението в Южна България през 1928 г., за неговия живот сред българите, за събития и лица на Католическата църква в България, с които е бил тясно свързан. И накрая като папата, свикал Втория ватикански събор, но запазил и добрия спомен за България и българите.

Експонирани са енциклики и дневници на папа Йоан XXIII, негови биографии на различни езици, издания на Католическата църква в България от времето на пребиваването му в страната. Представени са също копията на писма от Ронкали, съхранявани в български архивохранилища и други документи, разказващи за мисията му в България и дейността му като папа.

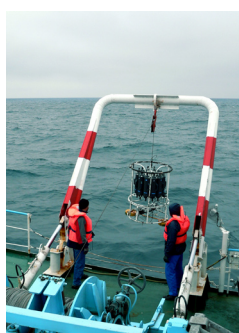

Анджело Ронкали е известен като „Добрият папа“ или „Папата на диалога“ заради добротата си, отварянето на църквата към хората и диалога с другите религии. Той е и папата, започнал големите реформи в Католическата църква с Втория Ватикански събор. Особено обичан е от българите заради хуманитарните си мисии в едни от най-тежките години след Балканската и Първата световна войни в помощ на бедните и бежанците, помощта му за пострадалите след Чирпанското земетресение и атентата в църквата „Св. Неделя“, ролята му в спасяването на българските евреи, както и въобще за развитието на Българската уния.

„40 години Институт по океанология” 17-21 юни

На 17 юни от 13.00 часа в централната сграда на БАН Институтът по океанология „Проф. Фритъф Нансен” (ИО)-Варна ще открие изложба, посветена на юбилея. Тя представя историята, развитието, традициите и постиженията на Института от основаването му през 1973 г. до сега. От 1995 г. ИО носи името на норвежкия полярен изследовател, океанограф и лауреат на Нобелова награда за мир – проф. Фритъф Нансен.

Днес Институтът по океанология е европейски научен център, който изследва Черно море в съответствие с националните и европейските приоритети. ИО провежда изследвания в областта на морската физика, химията, геологията и археологията, биологията и екологията на морето, динамиката на бреговата зона и океанските технологии. Институтът извършва комплексен мониторинг на морската среда в териториално море, в българската икономическа зона и подготвя квалифицирани специалисти в областта на морските науки. В съответствие с националните приоритети се осъществява информационно, експертно и оперативно обслужване на обществото.

Използването на постиженията на морската наука и технологиите придобива все по-голямо значение при стопанското усвояване на Черно море и прилежащата икономическа зона. Институтът извършва консултантска и експертна дейност като прилага получените научни резултати. ИО представлява БАН като координатор на всички изследвания, свързани с Черно море и Световния океан чрез Националната океанографска комисия (НОК) и успешно координира изследователската дейност и международните отношения на страната в рамките на Междуправителствената океанографска комисия (МОК) към ЮНЕСКО.

През 2005 г. в Института е създаден Национален център за океанографски данни (НЦОД), който е включен в системата от центрове на Комитета по международен обмен на океанографски данни (IODE) към МОК.

50 години Институт по електроника 24 юни-5 юли

Институтът по електроника „Акад. Емил Джаков“ отбеляза 50 години от своето основаване с тържествено събрание и изложба.

В изложбата с постери са показани, внедрени в индустрията и икономиката важни новаторски технологии и продукти, като първите в България лазер, лидар, оптични влакна, плазмотрон, свръхвисоковакуумна помпа, микроканален ЕОП, параметричен микровълнов усилвател, преносим микровълнов влагомер, магнитометър, лазерни системи за приложение в медицината, лидарни системи за приложение в селското стопанство и екологията, йонни технологии и системи за нанасяне на тънки износостойчиви слоеве, инсталации за електронна литография, електронно-лъчево топене и рафиниране на метали и за електронно-лъчево заваряване. Показани са и редица съвременни електронно-лъчеви, лазерни и плазмени технологии и нови видове газови сензори, както и методи за формиране на наноструктурирани материали.

Изложени са научни трудове, сборници от национални и международни конференции, периодични издания и др. От експонатите интерес представляват сканиращ интерферометър, стойки-носачи на оптични елементи и серия лазерни апарати на Националния център по биомедицинска фотоника към Института – лазерни апарати за оптична биопсия, за микрохирургия за фотодинамична терапия на рак на кожата и др.

Изложба „150 години от рождението на академик Владимир Иванович Вернадски”

Откриване на 8 юли 2013 г. от 16.00 часа в централната сграда на БАН.

В календара на ЮНЕСКО за 2013 година е включено честване на 150 години от рождението на академик Владимир Иванович Вернадски (1883-1945) – световно известен руски учен-енциклопедист, общественик, мислител и хуманист.

Владимир Вернадски започва своя научен път от минералогията, но с право се счита за един от основателите на геохимията, биогеохимията и радиогеологията. Неговото учение поставя ноосферата (сферата на човешката мисъл и разум) на пиедестал в поредицата от фази на развитие на планетата след геосферата (неживата материя) и биосферата (биологичния живот). „Хората живеят в биосферата, те са нейна съставна част, но именно те с варварските си действия могат да я погубят и да предизвикат гибел на планетата” – предупреждава ученият. Според него има и друга перспектива, при която човечеството, разширявайки границите на знанията си за природата и запазвайки нейните богатства, може да преобразува биосферата в ново и висше състояние – ноосфера. Това е нова сфера на хармония и разум.

„Още нашият съотечественик Владимир Вернадски в началото на двадесети век създава учението за обединяващото човечеството пространство – ноосферата. В него се съчетават интересите на страни и народи, природата, обществото, научното знание и държавната политика. Именно на фундамента на това учение фактически днес се строи концепцията за устойчиво развитие”. В. В. Путин (из изказването му на Деловата конференция за Азиатско-Тихоокеанско икономическо сътрудничество, Бруней, ноември 2000 г.)

„За царството на моите идеи ще има място в бъдещето... В света няма нищо по-силно от свободната научна мисъл” – на това мото е подчинен целият живот на В. И. Вернадски, изпълнен с напрегната и

интензивна творческа и обществена дейност. Той е основател и пръв председател на Украинската академия на науките, на Академията на науките на бившия СССР, на Академията на науките на бивша Чехословакия, както и член-кореспондент на Френската академия на науките.

В България честването на 150-та годишнина от рождението на акад. В. И. Вернадски започна на 14 февруари с Юбилейна научна конференция „Вернадски и XXI век: симетрия, геосфера, биосфера и ноосфера”, организирана от Руския културно-информационен център в България, Българската академия на науките, Българското минералогическо дружество, Българското геологическо дружество и Фондация „Устойчиво развитие за България”. На 15 март по инициатива на Националния музей „Земята и хората” и Българското минералогическо дружество

и Музея проведоха изложба в своето Ббло и в сарис а

НАЦИОНАЛНИЯТ МУЗЕЙ „ЗЕМЯТА И ХОРАТА”,
БЪЛГАРСКОТО МИНЕРАЛОГИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО
И БЪЛГАРСКОТО ГЕОЛОГИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО

ОРГАНИЗИРАТ

ИЗЛОЖБА

150 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА
АКАД. В. И. ВЕРНАДСКИ

Откриване: 8 юли 2013 г. 16.00 часа
Българска академия на науките, Централно управление
София 1040, ул. „15 ноември” №1
Вход свободен